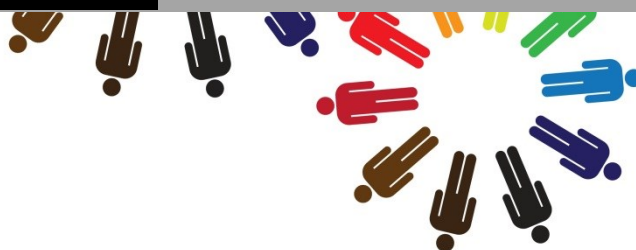

BØRNE-, SKOLE- OG
FAMILIEAFDELINGEN

SAMARBEJDE OG
TAVSHEDSPLIGT

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE

- lyst til at gøre en forskel

Indhold

Lovgivning.....	2
Formålet med lovgivningen	2
Tavshedspligt og søg kun nødvendige oplysninger	2
Hovedregel for sundhedspersoner.....	2
Hvilke oplysninger kan videregives uden samtykke.....	2
Hvor i lovgivningen findes informationer om fortrolige oplysninger?.....	3
Hvilke oplysninger kan normalt ikke videregives uden samtykke	4
Nærmere om samtykke	5
Videregivelse af rent private oplysninger uden samtykke	5
Samarbejde.....	5
Inden- og udenfor for egen forvaltningsmyndighed?	5
Når andre myndigheder har ret til at indhente oplysninger	5
Anden forvaltningsmyndighed.....	6
Hovedregler om videregivelse af oplysninger	7
Eksempler på praksis	8

Lovgivning

Som pædagogisk personale ansat på skoler og i daginstitutioner er der en række regler, som bestemmer, hvilke informationer, der kan deles med hinanden. Reglerne findes bl.a. i

- [Forvaltningsloven](#) kapitel 8 § 27-32
- [Straffeloven](#) § 152
- [Serviceloven](#) § 49a, § 152-153
- [Persondataloven](#) § 6-8
- [Sundhedsloven](#) Kapitel 9

Formålet med lovgivningen

Reglernes formål er:

- At sikre, at ingen uvedkommende får personlige oplysninger om andre
- At sikre tilliden mellem borgere og ansatte i den offentlige forvaltning

Tavshedspligt og søg kun nødvendige oplysninger

Tavshedspligten skal sikre, at der kun udveksles fortrolige oplysninger om børn og unge og deres familier med andre fagpersoner, når det er nødvendigt for udførelsen af arbejdet.

Som hovedregel kan man inden for en og samme myndighed¹ udveksle sådanne oplysninger, når det er nødvendigt.

Der er særlige undtagelser, når der er tale om sundhedspersoner og pædagogisk personale ansat på skoler. De beskrives nærmere i afsnittet *samarbejde*.

En anden grundlæggende regel er forvaltningslovens § 32:

”Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, må ikke i den forbindelse skaffe sig fortrolige oplysninger, som ikke er af betydning for udførelsen af den pågældendes opgaver.”

Med andre ord betyder det, at personer i offentlig tjeneste ikke må søge oplysninger, som de ikke har brug for.

Hovedregel for sundhedspersoner

Sundhedspersoner, herunder sundhedsplejersker, er underlagt tavshedspligten i Sundhedsloven. Det betyder, at sundhedspersoner har tavshedspligt omkring alle fortrolige oplysninger, de får kendskab til under deres arbejde. Det er uden betydning om oplysningerne vedrører børnene/de unge eller deres familier. Reglerne findes i sundhedslovens kapitel 9, § § 41 og 43.

Disse regler beskriver, hvilke oplysninger der kan videregives uden samtykke og hvilke oplysninger, der som hovedregel kun kan videregives med samtykke.

Hvilke oplysninger kan videregives uden samtykke

(gældende for alle faggrupper)

Nogle oplysninger kan videregives uden samtykke fra forældrene. Det drejer sig om de oplysninger, der betragtes som generelle/almindelige.

Eksempler på generelle/almindelige oplysninger:

---

¹ offentlige myndigheder, kan fx være statslige myndigheder, dvs. ministerier, direktorater, politi og domstole, og amtskommunale og primærkommunale forvaltninger.

- Adresse
(beskyttet adresse må aldrig videregives / adresser på børn på opholdssteder o. lign. bør normalt ikke videregives uden samtykke)
- Telefonnummer (hemmelige telefonnumre må aldrig videregives)
- Arbejdsplads
- Hvor mange børn, der går i klassen
- Hvilke pædagogiske principper, der bruges i undervisningen
- Hvem der danner gruppe med hvem
- Oplysninger om hvilken sport barnet deltager i

Hvor i lovgivningen findes informationer om fortrolige oplysninger?

Reglerne om tavshedspligt er fastsat i straffelovens § 152 og forvaltningslovens § 27. Det følger heraf, at der ikke uberettiget må videregive eller udnytte de fortrolige oplysninger, som vi får kendskab til igennem arbejdet. Vores tavshedspligt gælder også efter ophør af ansættelse i kommunen.

En oplysning er fortrolig, når den ”ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser” (forvaltningslovens § 27, stk. 1)

Ud over forvaltningsloven sætter også persondataloven rammer for, hvilke personoplysninger, der er fortrolige.

Her fremgår det, at oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold og oplysninger om helbredsmæssige og seksuelle forhold er følsomme og dermed fortrolige personoplysninger (persondatalovens § 7, stk. 1)

Desuden er også oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end de, der er nævnt ovenfor, følsomme og dermed fortrolige personoplysninger (persondatalovens § 8, stk. 1)

Hvilke oplysninger kan normalt ikke videregives uden samtykke

Oplysninger, der ikke må videregives uden samtykke, betegnes som fortrolige oplysninger. På sundhedsområdet er fortrolige oplysninger om den enkelte person defineret som personlige forhold.

Som følge af den personlige karakter har personen interesse i at beskytte oplysningerne mod videregivelse og dermed krav på hemmeligholdelse af oplysningerne.

Fortrolige oplysninger kan deles op i:

1. rent private oplysninger
2. andre personlige fortrolige oplysninger

Rent private oplysninger

Filosofisk overbevisning, religion og hudfarve f.eks. forældrenes trosretning

Politiske og fagforeningsmæssige forhold f.eks., at forældrene er aktive i et bestemt politisk parti eller en bestemt fagforening

Strafbare forhold f.eks., at en af forældrene er dømt for en forbrydelse

Seksuelle forhold f.eks. forældrenes seksuelle orientering

Helbredsforhold og misbrug af nydelsesmidler eller lignende f.eks., at en af forældrene eller barnet eller den unge selv har en sygdom eller et misbrug

At der er væsentlige sociale problemer i familien f.eks., at forældrene er voldelige overfor hinanden, hjemmet er ved at gå i opløsning som følge af vold, misbrug m.v. eller

At der er indgivet anmeldelse af eller en begrundet mistanke om seksuelt misbrug

Andre personlige (fortrolige) oplysninger

Familiemæssige forhold f.eks., hvem af forældrene, der har forældremyndigheden eller, at barnet er adopteret

Økonomiske forhold f.eks., at familien får særligt børnetilskud

Barnets eller den unges uddannelsesforhold

Forældrenes arbejds- og ansættelsesforhold f.eks., at en af forældrene er arbejdsløse

Forældrenes boligforhold f.eks., at der er risiko for, at boligen går på tvangsauktion eller, at barnet bor på institution

CPR-nummer

Sociale problemer, der ikke kan betragtes som store f.eks., at barnet er meget overladt til sig selv i hjemmet

Oplysninger, angivet under andre fortrolige oplysninger kan også være ikke fortrolige oplysninger. Det afhænger af oplysningernes karakter f.eks. oplysning om, at en ung går på gymnasium, må betragtes som en generel oplysning, mens oplysning om en ung, der går på specialskole, er så følsom, at den hører under de fortrolige oplysninger.

Nærmere om samtykke

Samtykke for børn under 15 år afgives af forældremyndighedsindehaverne. Hvis forældrene er samlevende, er samtykke fra en af dem tilstrækkeligt.

Unge på 15 år og derover afgiver selv samtykke.

Forældremyndighedsindehaveren skal informeres og inddrages i den mindreåriges stillingtagen. Mindreårige er unge mellem 15 og 18 år.

Samtykke skal sikre, at forældrene / den unge ved, hvad der skal foregå. Derfor skal den, der skal give samtykke være informeret om

- grunden til videregivelsen
- hvilke typer oplysninger, der videregives
- til hvem der videregives oplysninger

Krav til samtykket:

- et samtykke skal som hovedregel være skriftligt
- samtykket gælder et år og skal herefter – om nødvendigt – indhentes igen.
- på det sociale område gælder et samtykke indtil sagen tilbagekaldes eller sagen afsluttes. Der gælder ikke en tidsbegrænsning på et år

Selv om der er givet samtykke, må der kun udveksles de oplysninger, der er nødvendige for, at arbejdet kan udføres.

Videregivelse af rent private oplysninger uden samtykke

Skole, fritidsordning, sygeplejersker, sundhedsplejersker, læger, tandlæger og tandplejere ansat i den kommunale sundhedstjeneste, dagtilbud, fritidshjem og myndigheder, der løser opgaver inden for området for udsatte børn og unge, kan indbyrdes udveksle oplysninger om rent private forhold vedrørende et barns eller en ungs personlige og familiemæssige omstændigheder, hvis udvekslingen må anses for nødvendig som led i det tidlige forebyggende samarbejde om udsatte børn og unge. Udveksling af oplysninger (jvf ovenstående) til brug for en eventuel sag, om et konkret barn eller en ung kan ske **én gang ved et møde**. I særlige tilfælde kan der ske en udveksling af oplysninger mellem de myndigheder (nævnt herover) og institutioner ved et opfølgende møde. (Serviceloven § 49 a stk. 1 og 2)

Samarbejde

Inden- og udenfor for egen forvaltningsmyndighed?

Anden forvaltningsmyndighed kan eksempelvis være: Folkeskolen, Statsamtet, Politiet, Krisecentre, Sygehuse.

Når andre myndigheder har ret til at indhente oplysninger

I de tilfælde hvor andre myndigheder har **ret** til at indhente oplysninger for at kunne behandle sagen, **skal** du videregive de relevante oplysninger, der bedes om. Det fremgår af Forvaltningsloven og en række særregler, bl.a. Retssikkerhedsloven, der giver familieforvaltningen ret til at hente oplysninger i en børnesag, både med og uden samtykke.

Der findes forskellige typer af regler om indsamling og udveksling af oplysninger. Der findes således både regler om indsamling af *fortrolige* oplysninger (personlige oplysninger) og indsamling af *private* oplysninger (væsentlige sociale problemer, helbred, religion, etnicitet osv.).

Herudover er der forskel på, om du indsamler i din egen forvaltning eller hos en anden myndighed, så det er meget vigtigt at gøre dig klar, hvilken situation, der er tale om, inden du indhenter eller udveksler oplysninger.

Allervigtigst er det at vide, at inden for det offentlige må de private oplysninger kun indsamles, hvis det er **nødvendigt** for den opgave, du løser, mens fortrolige oplysninger må indsamles, hvis de er af **betydning** for opgaven.

Drejer det sig om **samme** forvaltning (også kaldet enhedsforvaltning – se nedenfor), må du videregive alle de relevante oplysninger, der er af betydning for arbejdet med barnet og familien, men videregivelsen skal tjene et klart sagligt formål.

Inden for samme forvaltningsmyndighed er det, du skal være opmærksom på altså, om der er tale om oplysninger om væsentlige sociale problemer, da disse oplysninger som ovenfor anført skal være **nødvendige** for opgaven, for at de må indhentes. Det gælder også, selv om der kan opnås samtykke til indhentelsen.

Herudover skal du være opmærksom på, at der ikke må gives private oplysninger **fra det sociale område**, medmindre det er nødvendigt for den sociale sag eller der foreligger et samtykke – og også her skal nødvendighedskravet være opfyldt.

Enhedsforvaltningen omfatter det meste af den kommunale organisation, herunder daginstitutioner, dagplejere, sundhedsplejen, CPP, tandplejen og Familieafdelingen.

Anden forvaltningsmyndighed

Drejer det sig om en **anden** forvaltningsmyndighed, må du, når det drejer sig om de fortrolige oplysninger, videregive alle relevante oplysninger, der er af betydning for arbejdet med barnet og familien, mens de private oplysninger kun må videregives mellem myndigheder, hvis der er samtykke, er et klart værdispring eller at oplysningen er nødvendig for myndighedens virksomhed eller de afgørelser myndigheden skal træffe. Videregivelsen skal naturligvis også her tjene et klart sagligt formål.

Når vi taler om **anden** forvaltningsmyndighed drejer det sig om den enkelte folkeskole og tilknyttede SFO, Statsforvaltningen, Politiet og sygehuse.

Bemærk især, at folkeskolen og tilknyttede SFO'er **ikke** er en del af enhedsforvaltningen. Det skyldes, at en skole betragtes som en selvstændig forvaltningsmyndighed, fordi skolelederen ved folkeskoleloven er tillagt selvstændig kompetence på en række områder.

Hovedregler om videregivelse af oplysninger

Videregivelse af alle former for oplysninger inden for samme myndighed, også kaldet enhedsforvaltningen	Forvaltningslovens kapitel 8 og persondatalovens §§ 6-8	Fri udveksling af nødvendige oplysninger. Ansøgningssager kræver dog samtykke.
Videregivelse til andre forvaltningsmyndigheder af: • Ikke fortrolige oplysninger samt • Fortrolige oplysninger, der ikke er følsomme	Persondatalovens § 6	Kan ske hvis det er nødvendigt for at dem, der får oplysningerne kan udføre sin opgave, herunder også faktisk forvaltningsvirksomhed
Videregivelse af særligt følsomme personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed	Persondatalovens § 7	Særligt følsomme personoplysninger kan som udgangspunkt kun videregives hvis der er samtykke. Men følsomme personoplysninger kan dog videregives, hvis oplysningerne er nødvendige for myndighedsudøvelsen hos den myndighed, der får dem.
Videregivelse af andre følsomme personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed	Persondatalovens § 8	Samme betingelser som under persondatalovens § 7. Desuden kan videregivelse ske efter værdispringsreglen samt til brug for modtagerens udøvelse af faktisk forvaltningsvirksomhed.
Videregivelse af alle følsomme personoplysninger fra forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område	Persondatalovens § 8, stk. 3	Personoplysninger må videregives uden samtykke, hvis oplysningen er nødvendig for den afgivende myndigheds sagsbehandling.
Videregivelse af fortrolige oplysninger, der ikke er personoplysninger, til en anden forvaltningsmyndighed	Persondatalovens § 28, stk. 2	Kan ske hvis der er samtykke. Kan ske hvis det følger af lov, at der skal ske videregivelse. Kan ske hvis det må antages, at oplysningen er af væsentlig betydning for den modtagne myndighed.
Videregivelse af fortrolige oplysninger fra en myndighed til en privat, der ikke er part i sagen.	Forvaltningslovens § 27 og persondatalovens §§ 6-8	Der er tavshedspligt. Udveksling må normalt ikke ske uden samtykke.

Kilde: Forvaltningsrettens grundprincipper, håndbog for børn og unge-området, side 72-73, af Grete Wilmoes & Winnie Vestergaard – Djøfs forlag.

Eksempler på praksis

En børnehave kunne godt tænke sig, en liste med navne på alle de børn, der har en sag i familieafdelingen, således de ved hvilke børn, de skal have særlig opmærksomhed på.

En skole henvender sig til familieafdeling for at få oplysninger om en elevs lillesøster, med afsæt i en helhedstækning omkring familien.

I de ovenstående eksempler er der tavshedspligt og det er ikke en mulighed at udveksle oplysninger af denne karakter, selvom vi er en enhedsforvaltning.

Der er en sag i Børne -og familierådgivningen og i CPP på et barn. Der kommer en underretning på barnet fra skolen til Børne- og familierådgivningen.

Må denne underretning sendes videre til CPP?

Selvfølgelig må den det, såfremt, der indhentes samtykke fra forældrene.